

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, mart. 27. 1860.

NAPILAP.

112-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a szinidény végéig.)
Helyben házhoz hordva 2 frt. 30 kr.
Vidékre postán küldve 1 „ 50 „ oszt. ért.

Mindennemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismételéseknél 3
ujkrt.
Kincstári díj minden hirdetésből 30 ujkr.

Nemzeti színházunk megalapítása ügyében.

Midőn ezelőtt négy hónappal Muzeum-egyletünk alakulási ünnepét ültük, s hazámiai azon csekély szolgálataokért, melyeket nekem, mint indítványozónak, ez ügyben szükségesképpen tennem kellett, irányomban rokonszenvőket és bizalmukat, érdemfelett megtisztelő modorban nyilvánították: az elismerést megköszöntem, de a méltánylás nem érdemelt bizonyítványait elhárítam magamról, a dicsőséget a hazafiak egyetemes érdembérének, tulajdonának vallám, a koszorukat a diadalmaskodott ügy oltárzsámolyához tevém, a magam személyére nézve csak azon egy megtiszteltetést követeltem, sőt esengőleg kérvén, hogy ha nemsokára ismét tmint egy más nemzeti nagy ügy üres koldusa, hazámfiainak ajtaján kéréssel kopogtatok, hidegen el ne utasítsanak, hallgassák meg kérésemet, segítsék fel az ügyet, melynek nevében honfitársaimhoz folyamodom.

Ime hazámiai, hazám lelkes leányi! az alkalom itt van, kérelmemmel megjelentem. A művészet és nemzeti műveltség számára koldulok. Nem nyugtalan viszkete s indítványozási szeszély — szigorú kötelesség tettei ezt velem. A sors hozta úgy, hogy ezzel is nekém kelljen hazámfiainál alkalmatlankodnom. Az 184 $\frac{1}{2}$ -iki országgyűlés, e haza egy szép és reményekben gazdag szellemszüllöttét — az erdélyi magyar nemzeti színházat — bizta volt egy bizottsággal együtt az én gondviselésemre; a nemzeti buzgóság híven ápolta szüllöttét ama szomorú emléktű napokig, melyek a többek közt ezt is árvaságra juttatták. Az árva 1850-ben törvényes gyámolónak segélyét kérte; én és társaim meghallók szavát, kéréssel folyamodtunk a kormányhoz, hogy elismervén hivatali álmásunkat, engedje meg felsegítésére mehetnünk. És a kormány igazságos volt kérésünket megadni. Így gyámolgattuk napjainkig.

Tizenhat éve már, hogy ez intézet sorsa felett, hazánk akkori törvényhozóinak drága bizalma folytán, e bizottság örökdiik, s minthogy át van hatva azon meg-

győződéstől, hogy az intézet nemzeti műveltségünk egyik tényezője, elutasíthatlan feladatának vállalja arra munkálni, hogy sorsa egykor állandóan biztosítva legyen.

Miképpen lehetséges e biztosítás: e kérdés iránt tájékozza hazámfiat az alább következő „F e l s z ó l t á s,” mely az országos színházi bizottság nevében, a napokban gyűjtőül kijelölt hazafiakhoz több száz példányban kiküldetvén, hogy az e lapban is nyilvánosság elé, a két haza olvasó közönségének tudomására hozassék, jónak s szükségesnek láttam.

Hazámiai! Három hazai intézetünknek — melyek félszázaddal ifjabbak ennél — Isten kegyelméből s hazánkfiainak áldozatai következtében, fennmaradása nagy részt biztosítva van: hát e legelső, legrégibb és fontoságban bármelyikkel versenyző, várjon-e még tovább is megalapítása nagy pillanatára? Ne halaszszuk tovább e kérdés megoldását. Azon nemes érzelmekre, melyek az igaz magyar szívet, nemzeti intézetei iránt hevítik: azon szent emlékekre, melyeket fennebb érinték, s mindenek felett nemzeti jövőnk biztosításának drága és szent értekezére kérem hazámfiat, engedjék szívökhöz jutni e felszólítás szavait, értelmökhöz annak mindenben ki nem fejezhető érveit, s tegyék lehetővé azt, hogy e hazának nemsokára ismét egy ünnepe legyen, melyben a haza művészete úgy megdicsőítve legyen, mint volt Muzeumunk alakulási ünnepén a tudomány.

Gróf Mikó Imre.

Pár szó az erdélyi színészet multjából.

(Folytatás.)

Kócsi oly buzgalommal kezd pályájához, hogy a hon a színészet szükséges voltáról meggyőződve 1795 mart. 18-án azt az országgyűlés elé keriti, s az ügyszerető rendek Fekete Ferenczet megbizzák, hogy a színészet emelése s államadósítása tárgyában tervet készítsen.

Látogatás Velenczében.

Houssaye Arsine után.
(Folytatás.)

Ez estén legalább 3—4000 velencei volt a Lidon, a kik rögtönzött sátrokban, vagy mint nézők, vagy mint cselekvők vőnek részt a mulatságban.

Nagyon lelkestült és festői népség volt ez A velencei részről a gondolavezetők mintegy hajóhadat képeztek; a nagy tenger felől pedig el volt lépve a víz fürödőkkel. Közel San-Michaelihez megállottam egy osztrigaáruló nő előtt. Tudni akartam, hogy az adriai osztrigák jobbak-e az ostendeieknél. Az osztrigák nagyon jelesek valóban. Az áruló asszony vonásain lehete látni romjait hajdoni komoly, büszke, kifejezés-teljes szépségének, szép szemei megtarták villámszerű fényüket tökéletesen.

A mint osztrigáimat evém F... gróf, kivel a Bbarerigo palotában megismerkedtem, hozzám csatlakozott.

- Elmondá-e nő önnek már történetét? kérdé.
- Történetét! Talán a sors csapásai....

— Hat hétig a világ legnagyobb költőjének volt kedvese.

— Lord Byronnak kedvese?

A nő meghallotta e varázsnevet.

— Lord Byron, mondá búskomoly mosollyal, fájdalmas hangon.

— Lássuk folytatá F... gróf, beszélje el nekünk röviden a történetet. Mi osztrigát fogunk enni, a míg tart az elbeszélés.

Kissé kéréte magát.

— Bolondság volt az egész, mormogá szemeit égre emelve, mintha ott akarná olvasni életének e szép regényét, melyet régen elfelejtett.

„Itt volt e szigeten, de már rég, én is táncoltam, mint amazok ott lenni; ő a parton sétált; azon szép nemes állaton jött ide, a melynek én annyit csokolám nyakát; épen a táncosok közé jött. Én voltam a legcsintalanabb, ő engem a legszebbnek talált.

„Adja át nékem azt a szép leányt, mondá annak a fiatalnak a kivel táncoltam, adja nékem, meglátja hogy eljárom vele a keringőt lóháton.

(Folytatás a 130. l.)

T Á R C Z A.

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ Vasárnap tarták meg a Dopler testvérek hangversenyöket a városi táncsteremben. A nagy számmal egybegyült közönség minden megjelenésök s távoztuk alkalmával hangos éljenzések s kihívásokban részesíté. Alkalmilag bővebben szóljunk művész hazánkfiairól.

□ Közelebbről azon tudósítást vettük Tordáról, hogy ott egy műkedvellő társaság jótékony czélú előadásokat fog tartani. „A szerelmes pap“ czimű csinos kis francia vígjátékát fogják először adni. Nem lehetett volna már egy uttal eredeti darabot választani?

□ Emilia — kit gyönyörű beszéleyeiről olvasóink ismernek — a jövő évre „Magyar nők évkönyve“ czimű naptárt fog szerkeszteni, melyben valamennyi magyar írónőktől lesz dolgozat.

□ Herczeg Ponia to w skin ak nem régiben egy „Pierre de Medicis“ czimű dalművét adták elő Párisban. Az előadáson az egész udvar jelen volt diszöltözetben. A dalművet Rossini rendezé a főpróbákon. A főszerepek Gueymard, Obin és Bonnehée kezeiben voltak. Ez alkalommal Ferraris asszony egy magány tánczot járt a balleben. E dalmű kiállítása nem kevesebb, mint 125,000 frankba került.

□ Mértý k. a közelebből a pesti nemzeti színpadon fog vendégszerepelni.

□ A „H. F.“ így ír Genée kisasszonyról a pesti német színház közlebbi vendégéről. Genée

Ottília kisasszony nem valami emelkedett szellemű; ő csupán a bohózatok szobalányait és szükácsnéit ábrázolja tígyesen. Itteni vendégszereplése közben egyszer a színpadon rosszul lett, összeomlott, s a kárpitot le kellett bocsájtani. Nehány nap mulva azonban újra megjelent a színpadon, s teljes kihagyulása felől azzal nyugtatá meg a publikumat, hogy egymásután két iteze sört úgy lenyelt, mint egy sohajtást Hanem e bravourért megis kapta a maga zivataros taps-részét.

□ Offenbach „Orpheus az alvilágban“ czimű dalművét martius 17-én adták először Bécsben. A lapok általában azt írják, hogy Offenbachnak ez a legsikerültebb műve. Az első előadáson a szerző maga is jelen volt.

□ Formes Theodor a múlt hóban Koburgban vendégszerepelvén, ott azon nem mindennapi megtiszteltetésben részesült, hogy az uralkodó herczegtől egy házhelyet kapott ajándékban a város legszebb részében. Most már csak egy házra valót kell hogy összeénekeljen.

Színházi krónika.

□ Vasárnap, mártius 25. 1860. „Esz m erálda“ ballet 5 tv., szerzé Perro, zenéjét Pagni. Aranyvári Emilia és Montella ur mint vendégek léptek fel, az elég szép számmal egybegyült közönség előtt, mely a multkorihaz hasonló tetszéssel fogadta őket.

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

Látogatás Velenczében.

Houssaye Arsine után.
(Folytatás.)

Ez estén legalább 3—4000 velencei volt a Lidon, a kik rögtönzött sátrokban, vagy mint nézők, vagy mint cselekvők vőnek részt a mulatságban.

Nagyon lelkesült és festői népség volt ez A velencei részről a gondolavezetők mintegy hajóhadat képeztek; a nagy tenger felől pedig el volt lépve a víz fürödőkkel. Közel San-Michaelihez megállottam egy osztrigaáruló nő előtt. Tudni akartam, hogy az adriai osztrigák jobbak-e az ostendeieknél. Az osztrigák nagyon jelesek valóban. Az áruló asszony vonásain lehete látni romjait hajdoni komoly, büszke, kifejezés-teljes szépségének, szép szemei megtarták villámszerű fényüket tökéletesen.

A mint osztrigáimat evém F... gróf, kivel a Bbarerigo palotában megismerkedtem, hozzám csatlakozott.

— Elmondá e nő önnek már történetét? kérdé.

— Történetét! Talán a sors csapásai....

— Hat hétig a világ legnagyobb költőjének volt kedvese.

— Lord Byronnak kedvese?

A nő meghallotta e varázsnevet.

— Lord Byron, mondá búskomoly mosollyal, fájdalmas hangon.

— Lássuk folytatá F... gróf, beszélje el nekiünk röviden a történetet. Mi osztrigát fogunk enni, a míg tart az elbeszélés.

Kissé kéréte magát.

— Bolondság volt az egész, mormogá szemeit égre emelve, mintha ott akarná olvasni életének e szép regényét, melyet régen elfelejtett.

„Itt volt e szigeten, de már rég, én is táncoltam, mint amazok ott lenn; ő a parton sétált; azon szép nemes állaton jött ide, a melynek én annyit csokolám nyakát; épen a tánczosok közé jött. Én voltam a legszintalanabb, ő engem a legszebbnek talált.

„Adja át nékem azt a szép leányt, mondá annak a fiatalnak a kivel táncoltam, adja nékem, meglátja hogy eljáróm vele a keringőt lóháton.

(Folytatása köv.)

T Á R C Z A.

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ Vasárnap tarták meg a Dopler testvérek hangversenyöket a városi táncsteremben. A nagy számmal egybegyült közönség minden megjelenésök s távoztuk alkalmával hangos éljenzések s kihívásokban részesíté. Alkalmilag bővebben szóljunk művész hazánkfiairól.

□ Közelebről azon tudositást vettük Tordáról, hogy ott egy műkedvellő társaság jótékony czélú előadásokat fog tartani. „A szerelmes pap“ czimű csinos kis francia vigjátékot fogják először adni. Nem lehetett volna már egy uttal eredeti darabot választani?

□ Emilia — kit gyönyörű beszéleyeiről olvasóink ismernek — a jövő évre „Magyar nők évkönyve“ czimű naptárt fog szerkeszteni, melyben valamennyi magyar írónőnkől lesz dolgozat.

□ Herczeg Ponia to w skin ak nem régiben egy „Pierre de Medicis“ czimű dalművét adták elő Párisban. Az előadáson az egész udvar jelen volt diszöltözetben. A dalművét Rossini rendezé a főpróbákon. A főszerepek Gueymard, Obin és Bonnehée kezeiben voltak. Ez alkalommal Ferraris asszony egy magány tánczot járt a balletben. E dalmű kiállítása nem kevesebb, mint 125,000 frankba került.

□ Mértý k. a. közelebről a pesti nemzeti színpadon fog vendégszerepelni.

□ A „H. F.“ így ír Genée kisasszonyról a pesti német színház közelebbi vendégjéről. Genée

Ottília kisasszony nem valami emelkedett szellem; ő csupán a bohózatok szobaleányait és szakácsnéit ábrázolja ügyesen. Itteni vendégszereplése közben egyszer a színpadon rosszul lett, összeomlott, s a kárpitot le kellett bocsájtani. Nehány nap mulva azonban újra megjelent a színpadon, s teljes kiagyógyulása felől azzal nyugtatá meg a publikumat, hogy egymásután két itcze sört úgy lenyelt, mint egy sohajtást Hanem e bravourért megis kapta a maga zivataros taps-részét.

□ Offenbach „Orpheus az alvilágban“ czimű dalművét martius 17-én adták először Bécsben. A lapok általában azt írják, hogy Offenbachnak ez a legsikerültebb műve. Az első előadáson a szerző maga is jelen volt.

□ Formes Theodor a mult hóban Koburgban vendégszerepelvén, ott azon nem mindennapi megtiszteltetésben részesült, hogy az uralkodó herczegtől egy házhelyet kapott ajándékban a város legszebb részében. Most már csak egy házra valót kell hogy összeénekeljen.

Színházi krónika.

□ Vasárnap, mártius 25. 1860. „Es z m e r á l d a“ ballet 5 fv., szerzé Perro, zenéjét Pagni. Aranyvári Emilia és Montella ur mint vendégek léptek fel, az elég szép számmal egybegyült közönség előtt, mely a multkorihaz hasonló tetszéssel fogadta őket.

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

A karszemélyzet javára.

Jekelfalussy ur föllépte.

Bérlet

szünet.

NEMZETI

SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, kedden, martius 27-kén, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHALY igazgatása alatti
dalszintársaság által adatik

e színpadon másodszor:

A

HUGENOTTÁK.

Nagy ópera 4 felvonásban és 5 képben, írta Scribe, fordította Nádaskai Lajos.

S z e m é l y z e t:

Valois Margit, Navarra királynéja	Szerdahelyi N.	Gróf Nevers	Bodorfi.
Valentine, udvarhölgy	Fridrikné.	Cosse	Alajos.
Orbán, apród	Schinek J.	Tavennes	Gerecs.
De Nangis Raul, protestáns nemes	Jekelfalussy ur.	Thori	Bokor.
Marzell, fegyvernöke, protestáns	Baráti.	De Rez	Tótfalusi.
Gróf Saint-Bris, Valentina atya, a Louvre kormányzója, katho- likus	Marzelli.	Méru	Szücs.
		Éji őr	Palatkai.
		Szolga	Beczka.

Katholikus és protestáns nemesek. Udvarhölgyek. Katholikus és protestáns katonák, tanulók, biztosok, cigányok.
Történethely: Páris és környéke.

Az opera tartalma kapható 10 uj krajczárért a pénztárnál.

Jekelfalussy ur a karszemélyzet iránti szivességéből lépend föl.

A t. közönség pártfogását kéri

a karszemélyzet.

Kéretnek a t. cz. uraságok déli 12 óráig helyeik iránt rendelkezni.

Helyek ára: Felső páholy 2 ft. 10 kr. Közép páholy 3 ft. 15 kr. Alsó páholy 2 ft. 63 kr.
Zártszék 70 kr. Földszint 42 kr. Altiszti jegy 21 kr. Karzat 18 kr. osztr. ért.

Holnap, Szerdán, Martius 23-án 1860 **Paulay Ede** rendezői jutalmául e színpadon először adatik:

Egy t é k o z l ó a p a.

Legujabb színmű 5 felv. Írta ifj. Dumas Sándor, fordította Feleki Miklós.

Kezdeté 7 órakor, vége 9 után.

A rom. kath. lyceum betűivel.